

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-1

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52
Volume 52

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Adresa redakce
Adress

Skleněné korále z pohřebiště v Příboře. Viz obr. 18 na s. 90

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

ning wood or burning bone? A reconsideration of flotation evidence from Upper Palaeolithic (Gravettian) sites in the Moravian Corridor. *Journal of Archaeological Science* 37, 2799–2811.

Bronk Ramsey C. 2009: Bayesian analysis of radiocarbon dates. *Radiocarbon* 51, 337–360.

Delpech, F., Rigaud, J. Ph. 1977: Etude de la fragmentation et de la repartition des restes osseux dans un niveau d'habitat paléolithique. *Bulletin de la Société d'études et de recherches préhistoriques* 26, 1–10.

Ložek, V. 2000: Paleocology of Quaternary Mollusca. *Anthropozoikum* 24, 35–59.

Revedin, A., Aranguren, B., Becattini, R., Longo, L., Marconi, E., Mariotti Lippi, M., Skakun, N., Sinit-syn, A., Spiridonova, E., Svoboda, J. 2010: Thirty thousand-year-old flour: New evidence of plant food processing in the Upper Paleolithic. *Proc. Natl. Acad. Science USA* 107, 18815–18819.

Svoboda, J., Novák, M., Sázlová, S., Hladilová, Š., Králík, M. 2010: Milovice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 51, 285–288.

Svoboda, J., Bocheňski, Z.M., Čulíková, V., Dohnalová, A., Hladilová, Š., Hložek, M., Horáček, I., Ivanov, M., Králík, M., Novák, M., Pryor, A., Sázlová, S., Stevens, R., Wilczyński, J., Wojtal, P. 2011: Paleolithic Hunting in a Southern Moravian Landscape: The Case of Milovice IV. *Geoarchaeology* 26, 836–866.

Resumé

The second field season at Milovice IV was correlated with the reparation works on the collapsed village road. Additional material has been wet-sieved and determined. Laboratory analyses enabled complex reconstruction of environmental and archaeological context of this atypical site, located (in contrast to the higher sites in the same area) almost on the valley floor, at 175m a.s.l. This report summarizes the preliminary results of C14 dating (Table 2), isotopic estimation of paleotemperatures ($-3.1^{\circ}\text{C}\pm 2.3^{\circ}\text{C}$), palynology, anthracology, microfaunal and large faunal osteology, and artifacts (including decorative items and burnt and unburnt clay pellets). The environmental record does not basically contradict the standard picture observed repeatedly at the higher Gravettian sites in this region, but some evidence of a relatively high moisture was nevertheless recorded. This is not apparent in the vegetation, but rather in the molluscan faunal record, which includes species indicating aquatic environments, namely *Succinella putris*, *Anisus leucostoma*, *Galba truncatula*, and sporadically *Lithoglyphus naticoides*. A fragment of aquatic Crustacea shell, the occurrence of fishes, frogs (*Bufo viridis*) and the semi-aquatic mammal *Arvicola* contribute to the general reconstruction of a basically steppic habitat accompanied by riparian tree vegetation along the meandering Dyje river. The archaeological analysis shows that most of the household activities documented at the other sites in the area took place at Milovice IV as well: intensive use and deposition of faunal remains, making hearths and cooking meat, production and use of stone and bone tools, collection and perforation of animal teeth and Tertiary shells for decorative purposes, grinding

ochre, and firing some of the small pieces of clay. Periodically, such location allowed direct contact with mammoth herds aggregated on the floodplain, while the aquatic environment offered possibilities for gathering plants and fishing. We suggest that the atypical location of Milovice IV represents a new aspect of organized settlement and hunting strategies and adaptive flexibility within the Dolní Věstonice – Pavlov – Milovice area. These questions and issues are discussed separately (Svoboda et al., 2011).

MIROSLAVSKÉ KNÍNICE (OKR. ZNOJMO)

Intravilán. Pleistocén. Náhodné nálezy mamutích kostí.

V jižní části intravilánu obce, ca 200 m od křižovatky, při J straně silnice směrem na Našiměřice, byl v r. 1988 při kopání základů (v SV nároží) rodinného domu č. 78, z hl. ca 80 cm pod povrchem, vyzvednut mamutí kel. Ca 40 m směrem SZ od místa nálezu se již v roce 1961 našla mamutí stolička. Narazilo se na ni před sousedním domem (č. 79) při hloubení rýhy pro nově zaváděnou kanalizaci (Jelínek 1972, 6, obr. na str. 73). Údajně měly být v blízkém okolí vyzvednuty i další blíže neurčené kosti, které se začaly později rozpadat a byly vyhozeny.

Lokalita s mamutími pozůstatky leží na S svahu širšího údolí, kterým protéká Našiměřický potok. Terén se sem svažuje od místa bývalé cihelny (odkud byly při těžbě hlíny získány archeologické nálezy z různých období, zejména z období kultury lineární). Geografické souřadnice lokality jsou: $48^{\circ}58'30''\text{N}$, $16^{\circ}19'25''\text{E}$.

Archeologický kontext mikroregionu dotváří středopaleolitický pěstní klín z Kadova a klínový nůž z Miroslavi (Valoch 1969; Valoch, Karásek 2010). Z nejbližšího okolí, tj. z JZ svahu Kadovské hory (z k. ú. Kadov, z těsné blízkosti s katastrální hranicí s Mir. Knínicemi), vzdáleného od lokality v Mir. Knínicích vzdušnou čarou ca 1600 m, pochází čepelové škrabadlo s jemnou lamelární retuší a neretušovaný úštěp, které jsou datovány do období aurignacienu (Oliva 1987, 12).

Dagmar Jelínková, Jiří Svoboda

Literatura

Jelínek, R. 1972: 700 let obce Miroslavské Knínice 1272–1972. Miroslavské Knínice.

Oliva, M. 1987: Aurignacien na Moravě. *Studie Muzea Kroměřížska* 87, 5–128.

Valoch, K. 1969: Das Paläolithikum in der Tschechoslowakai, in: *Quaternary in Czechoslovakia*, Praha, 69–149.

Valoch, K., Karásek, J. 2010: Nové paleolitické soubory z okolí Brna. *Acta Mus. Moraviae, Sci. soc.* 95, 51–69.

Resumé

A mammoth tusk was found in the depth of 80 cm in the southern part of the Miroslavské Knínice cadastral territory. Another mammoth molar was found 40 m away. From the nearest vicinity of the find spot – from southwestern slope of Kadov Hill – is known Aurignacian blade end scraper and flake.